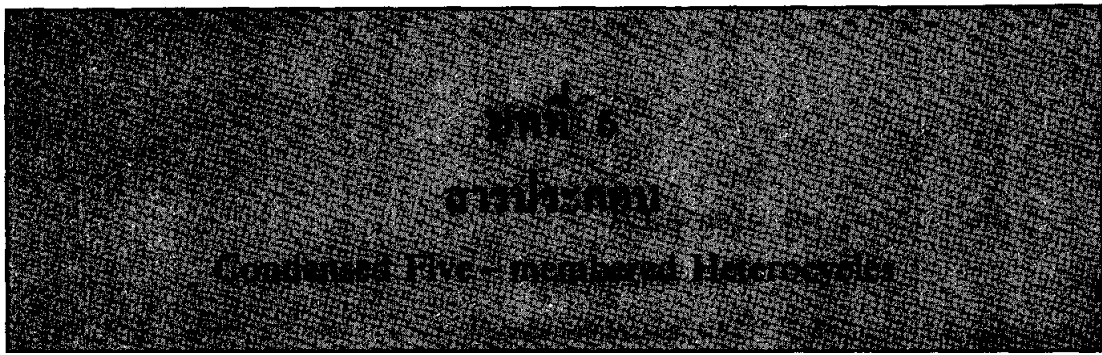

สารบัญ
สารบัญ
Condensed Five-membered Heterocycles

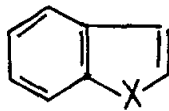
	หน้า
อังกฤษ	หน้า
3.1 Index	130
3.1.1 สารบัญ	130
สารบัญ	130
3.1.2 สารบัญสารบัญ สารบัญสารบัญ	131
สารบัญ	131
3.1.3 สารบัญสารบัญ สารบัญสารบัญ	132
สารบัญ	132
3.2 Benzofuran and benzoxazole	133
3.2.1 สารบัญ	133
3.2.2 สารบัญสารบัญ สารบัญสารบัญ สารบัญสารบัญ	134
สารบัญสารบัญ สารบัญสารบัญ สารบัญสารบัญ	134
สารบัญ	134
สาร	หน้า

วัตถุประสงค์

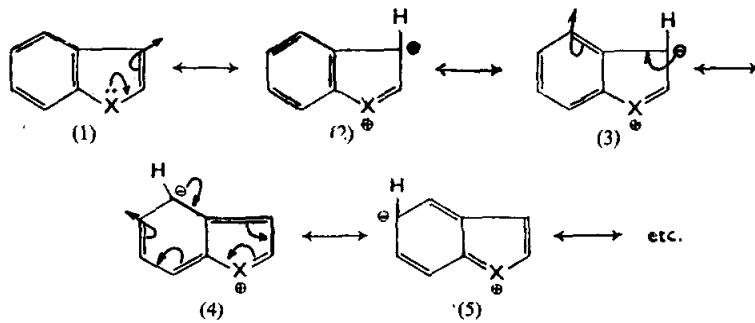
ในบทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้

1. นักศึกษาสามารถอธิบายปฏิกิริยาและกลไกในการสังเคราะห์สารประกอบ indole, benzofuran และ benzothiophene ได้
2. นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบการเกิดปฏิกิริยาระหว่างสารประกอบ indole, benzofuran และ benzothiophene กับอิเล็กโตรไฟล์ได้
3. นักศึกษาสามารถนำการสังเคราะห์สารประกอบเหล่านี้มาใช้ในการสังเคราะห์สารประเภทเดียวกับที่เป็นผลิตภัณฑ์ได้จากธรรมชาติได้

เมื่อ X = NH เรียกว่า indole
 O เรียกว่า benzofuran
 S เรียกว่า benzothiophene

สารประกอบเหล่านี้มีคุณสมบัติทางเคมีต่างไปจาก pyrrole, furan และ thiophene แต่ยังคงมีโมเลกุลาร์ออร์บิทัลแบบเดียวกัน คือ มีไพเอเล็กตรอน 10 แทนที่จะเป็น 6 สามารถเขียนโครงสร้างเรโซแนนซ์ได้ ดังนี้

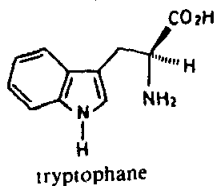
โดยโครงสร้างที่ (1)–(3) จะสำคัญที่สุด จากโครงสร้างเรโซแนนซ์พบว่า ที่ตำแหน่งที่ 3 มีอิเล็กตรอนมาก ซึ่งต่างไปจากพวก monocyclic ที่มีอิเล็กตรอนหนาแน่นที่ตำแหน่งที่ 2

5.1 Indole

สารประกอบ indole และ indole ตัวง่าย ๆ เป็นผลึกไม่มีสี มีกลิ่นคล้ายเนพทาลิน ส่วนใหญ่เสถียรในอากาศ ยกเว้นพวกที่มีหมู่แทนที่เป็นอัลคิลที่คาร์บอนตำแหน่งที่ 2 เช่น 2-methylindole ถูกออกซิไดซ์ง่ายในอากาศแม้เก็บในขวดสีน้ำตาล

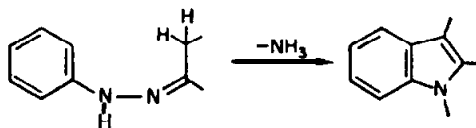
มีการสังเคราะห์ indole ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1866 จากการกลั่น oxindole ในผงสังกะสี คำว่า indole ได้มาจากคำว่า India เนื่องจากในศตวรรษที่ 16 มีการส่งสีย้อมสีน้ำเงิน (indigo) มาจากอินเดีย ซึ่งเมื่อนำสีย้อมนี้มาทำให้แตกสลาย (degradation) จะให้ indoxyl, oxindole และในที่สุดได้ indole

Tryptophane ซึ่งเป็นกรดอะมิโนที่สำคัญตัวหนึ่งของโปรตีน ก็มีนิวเคลียสเป็น indole

5.1.1 การสังเคราะห์

1. จากปฏิกิริยาของ phenylhydrazone ของอัลดีไฮด์หรือคีโตน

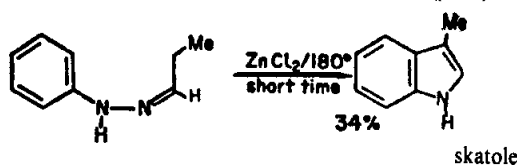
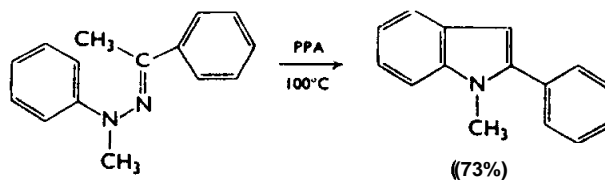
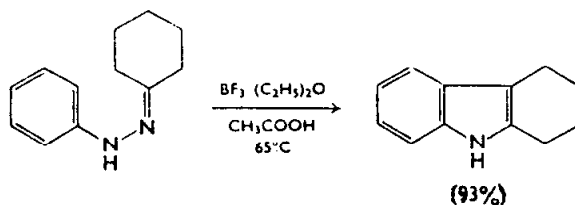
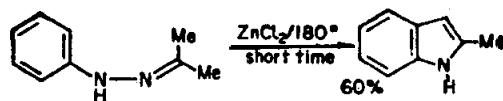

ปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Fischer (Fischer Synthesis)

เป็นวิธีที่นิยมใช้ในการสังเคราะห์ indole จากปฏิกิริยาการรีฟลักซ์ phenylhydrazone ในภาวะที่เป็นกรด ในสังกะสีคลอไรด์ หรือโบรอนไตรฟลูออไรด์ เป็นปฏิกิริยาการจัดตัวใหม่เมื่อมีกรดเป็นตัวเร่ง (acid-catalysed rearrangement) ของ phenylhydrazone และมีการขจัดแอมโมเนีย

สามารถสังเคราะห์ phenylhydrazone ได้จากการรีฟลักซ์ phenylhydrazine กับอัลดีไฮด์หรือคีโตน

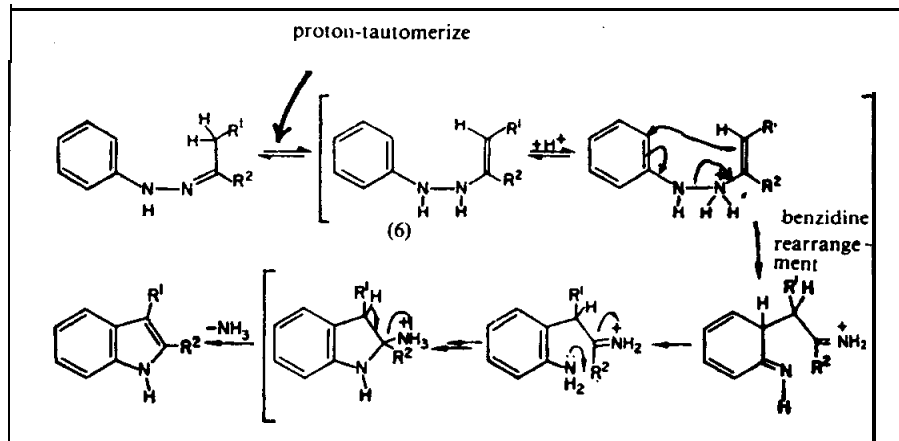
ตัวอย่าง

ปฏิกิริยานี้เกิดผ่านกลไกแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1. เกิดโปรตอน-ทอโทเมอไรซ์ของ hydrazone ให้อีนามีน (6)
2. เป็นปฏิกิริยา benzidine rearrangement ของอินเตอร์มีเดียต (6) ที่ถูกเพิ่มโปรตอนแล้ว
3. มีการปิดวงโดยหมู่อะมิโนทำหน้าที่เป็นนิวคลีโอไฟล์ แล้วทำโมเลกุลให้เป็นอะโร-

เมตริกโดยการจัดแอมโมเนีย

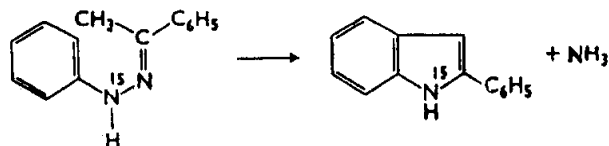
จากกลไกทำให้ทราบว่า

1. ปฏิกิริยาต้องมีกรดเป็นตัวเร่ง
2. ต้องมีอะโรเมติกเอมีนเกิดขึ้น
3. มีการจัดไนโตรเจน 1 อะตอมในรูปของแอมโมเนีย และต้องเป็นไนโตรเจนอะตอมที่อยู่ห่างวงอะโรเมติก

สามารถพิสูจน์กลไกของปฏิกิริยานี้ได้ 2 วิธี คือ

1. ใช้ไอโซโทปไนโตรเจน [¹⁵N]

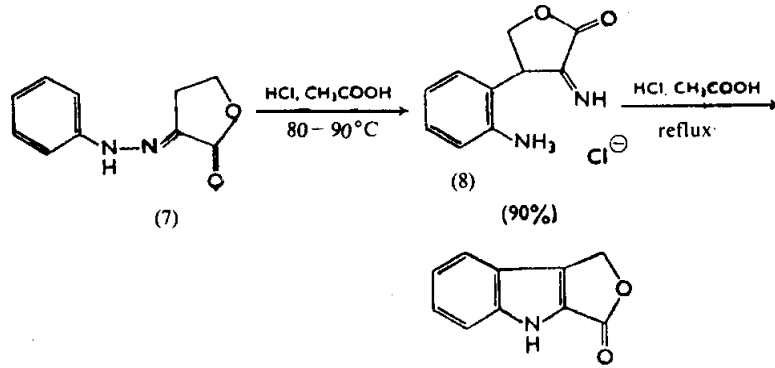
โดยสังเคราะห์ phenylhydrazone ของ acetophenone ให้ไนโตรเจนอะตอมที่ติดกับหมู่ phenyl เป็นไอโซโทป [¹⁵N] หลังจากนั้นไปทำปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Fischer พบว่าไนโตรเจนของแอมโมเนียที่จับได้ไม่เป็นไอโซโทป

นั่นแสดงให้เห็นว่า ไนโตรเจนอะตอมที่ถูกจัดออกในรูปของแอมโมเนียนั้น เป็นไนโตรเจนที่ไม่ติดกับวงอะโรเมติก

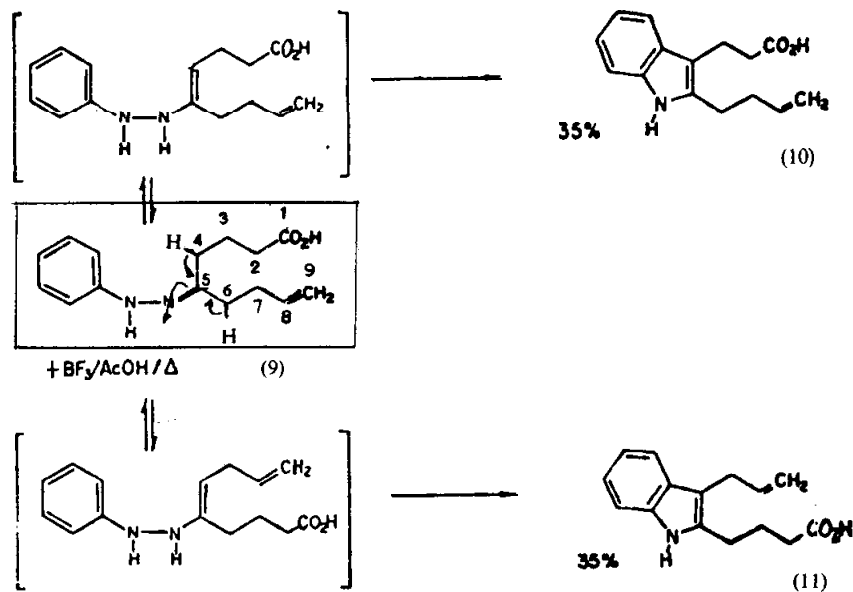
2. การแยกอินเทอร์มีเดียตที่เกิดขึ้น

เมื่อนำ hydrazone (7) ไปทำปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Fischer สามารถแยกอินเทอร์มีเดียต (8) ออกจากปฏิกิริยาได้ถึง 90% ซึ่งพบว่าเป็นอินเทอร์มีเดียตที่ได้หลังจากเกิด benzidine rearrangement แล้ว

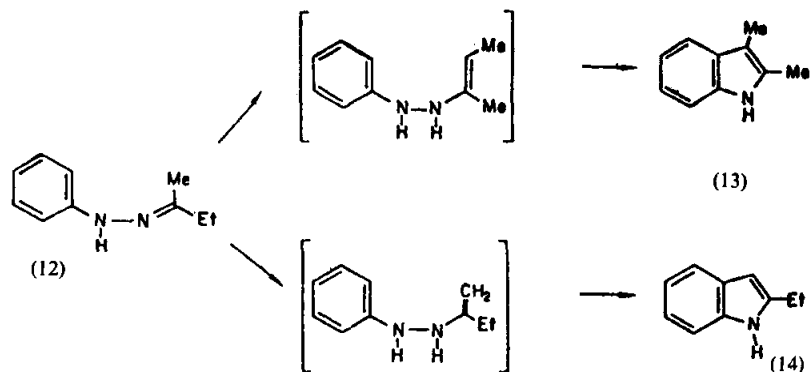
แสดงว่าปฏิกิริยานี้เกิด benzidine rearrangement ของ hydrazone ที่เกิดโปรตอนโทโทเมอไรซ์แล้วจริง

ถ้า phenylhydrazone ที่ใช้เป็นสารตั้งต้นสังเคราะห์จากคีโตนที่อสมมาตร จะได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสารผสมเนื่องจากสามารถเกิด ene-hydrazone ได้ 2 ทาง เช่น เมื่อนำ phenylhydrazone (9) มาทำปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Fischer จะได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสารผสมของ (10) และ (11) อย่างละเท่า ๆ กัน ทั้งนี้เนื่องจากในขั้นตอนการเกิดโปรตอนโทโทเมอไรซ์นั้น สามารถเกิดได้ที่อัลฟา-โปรตอนทั้ง 2 ข้างเท่า ๆ กัน ดังนี้

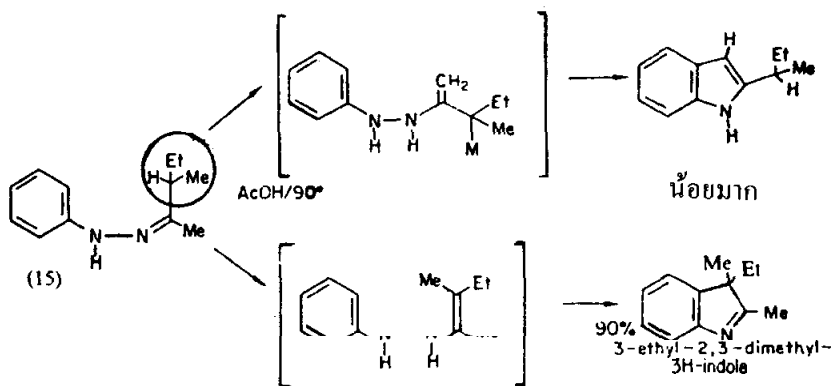

แต่พบว่าสามารถควบคุมให้ปฏิกิริยาเกิดไปทางใดทางหนึ่งได้ โดยการคุมภาวะที่ใช้ เช่น เมื่อนำ phenylhydrazone (12) มาทำปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Fischer ในกรดซัลฟูริก 66% จะให้ indole (13) เป็นผลิตภัณฑ์หลัก แต่ถ้าทำในกรดซัลฟูริก 86% จะให้ indole (13) และ (14)

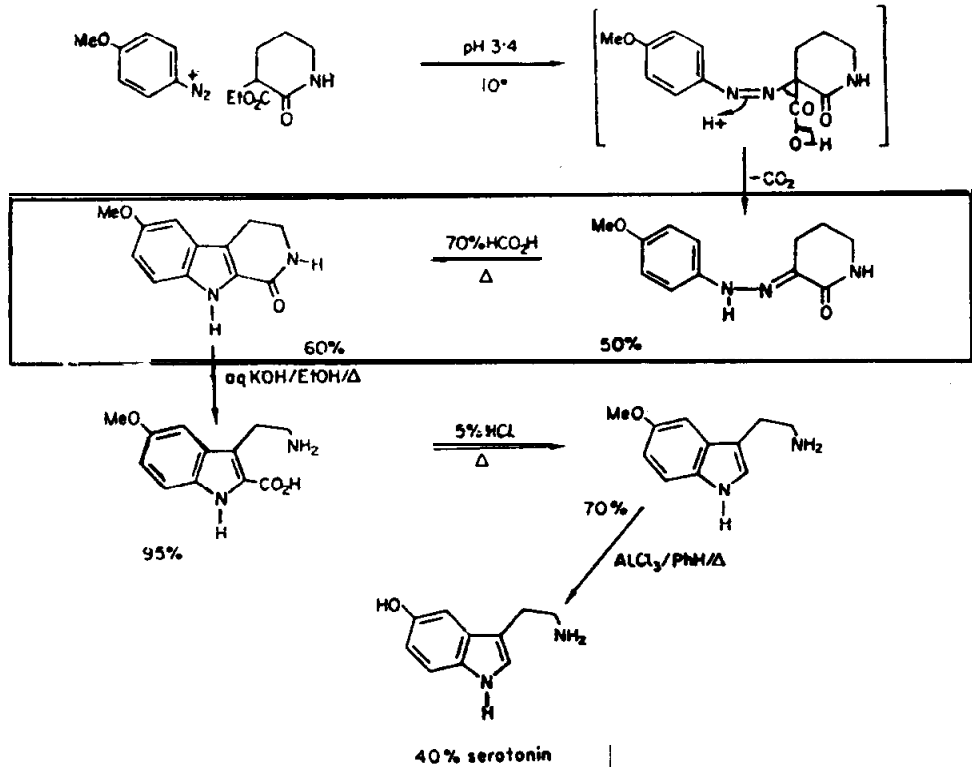
ในอัตราส่วน 1 : 1

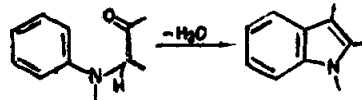
ถ้า phenylhydrazone ที่ใช้เป็นสารตั้งต้นสังเคราะห์มาจากปฏิกิริยาระหว่าง phenylhydrazine กับคีโตนที่หมู่อัลคิลมีโซแกนง เช่น phenylhydrazone (15) เมื่อนำมาทำปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Fischer จะให้ผลิตภัณฑ์หลักเป็น 3H-indole ดังนี้

สามารถใช้ปฏิกิริยานี้สังเคราะห์สารประกอบ serotonin ซึ่งเป็นสารที่สำคัญในการควบคุมการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางได้ ดังนี้

2. จากปฏิกิริยาระหว่างเอริลเอมีนกับสารประกอบคาร์บอนิลที่มีหมู่ไฮโดเจนที่ตำแหน่งอัลฟา

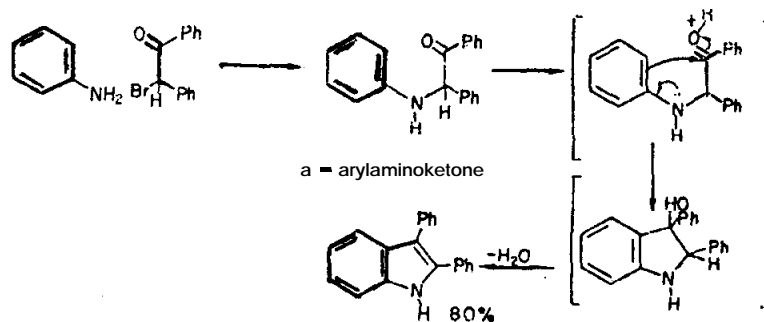

ปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Bischler (Bischler Synthesis)

เป็นปฏิกิริยาที่นิยมใช้ในการสังเคราะห์ indole ที่มีหมู่แทนที่ที่ตำแหน่ง 2 และ 3 เป็นหมู่เดียวกัน หรือ 2-aryl-3-alkylindole

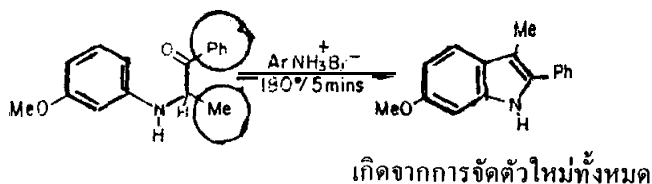
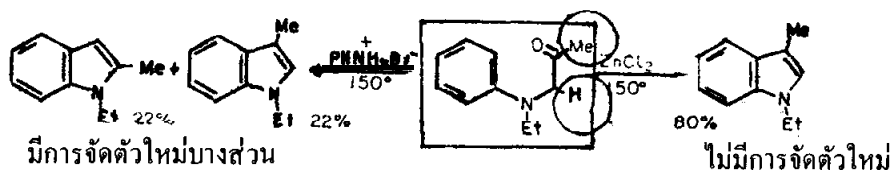
เป็นปฏิกิริยาการสร้างวงเฮเทอโร จากปฏิกิริยาระหว่างเอริลเอมีนกับสารประกอบคาร์บอนิลที่มีหมู่ไฮโดเจนที่ตำแหน่งอัลฟา โดยมีกรดหรือกรดลิวอิสเป็นตัวเร่ง ให้อินเตอร์มีเดียตเป็น α -arylamino ketone หลังจากมีการปิดวงโดยการสร้างพันธะคาร์บอน-คาร์บอน และขจัดน้ำ ให้ indole ดังนี้

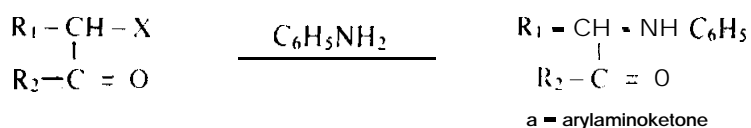
ข้อเสียของปฏิกิริยานี้คือ ถ้าสารประกอบคาร์บอนิลที่ใช้เป็นชนิดอสมมาตร ผลผลิตที่ได้จากปฏิกิริยาจะไม่แน่นอน ทำให้ไม่สามารถทำนายผลผลิตที่เกิดขึ้นได้เหมือนปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบอื่น ๆ

ตัวอย่าง

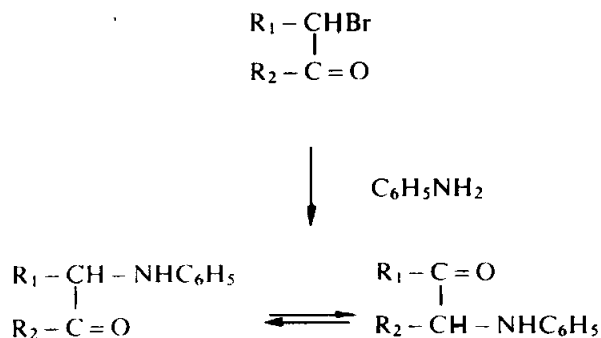

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้โดยอาศัยกลไกที่เกิดขึ้นดังนี้

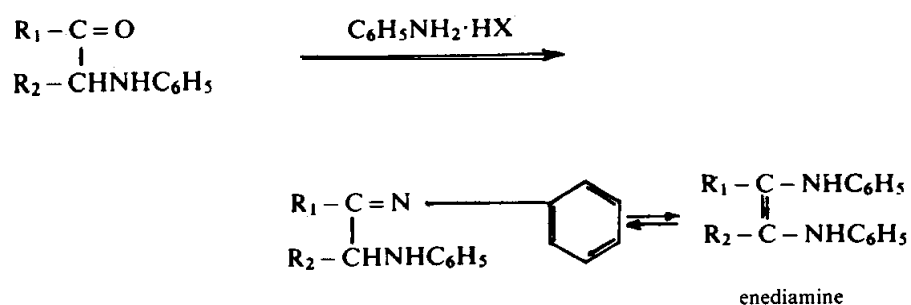
ขั้นตอนที่ 1 เป็นปฏิกิริยาระหว่างสารประกอบคาร์บอนิล (คีโตน) ที่มีหมู่เฮโลเจนที่ตำแหน่งอัลฟา กับเอริลเอมีน (อนิลีน) ให้ผลผลิตเป็น α -arylamino ketone

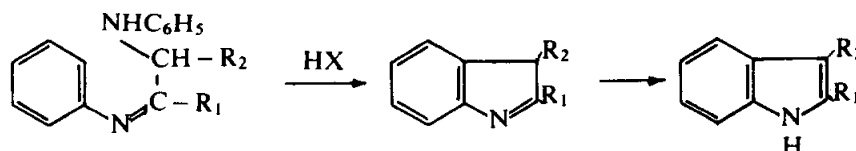
ในขั้นตอนนี้พบว่า α -arylamino ketone ที่เกิดขึ้นนี้ บางครั้งไม่ได้เกิดจากการแทนที่หมู่ไฮโดรเจนโดยตรง คือ มีการจัดตัวใหม่เกิดขึ้นด้วย ดังนี้

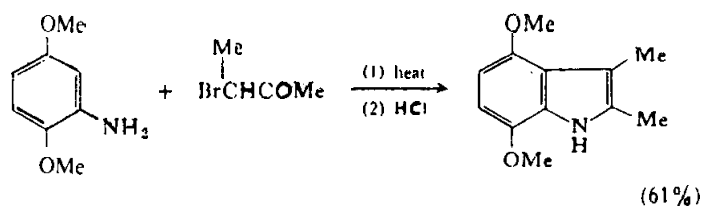
ขั้นตอนที่ 2 α -arylamino ketone ที่เกิดขึ้น (ไม่ว่าที่เกิดจากการแทนที่โดยตรงหรือมีการจัดตัวใหม่ก็ตาม) ทำปฏิกิริยากับเอริลเอมีนอีก 1 โมเลกุล ให้ enediamine

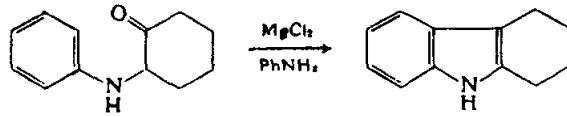

ขั้นตอนที่ 3 เป็นปฏิกิริยาการปิดวงโดยมีการจัดเอริลเอมีน (อนิลีน) ให้ indole

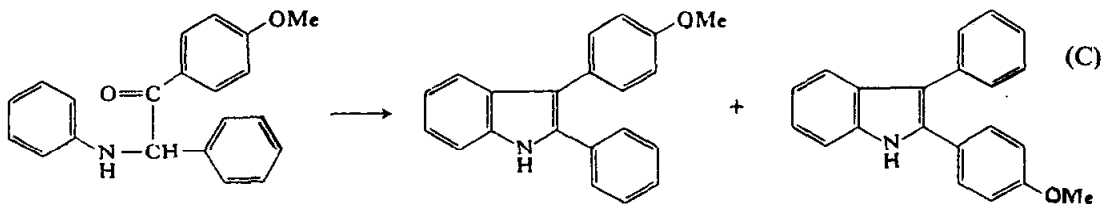
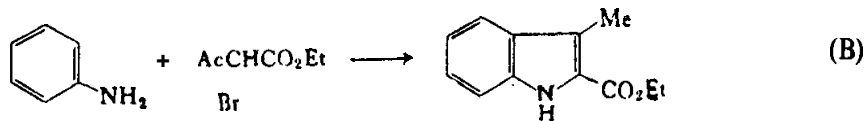
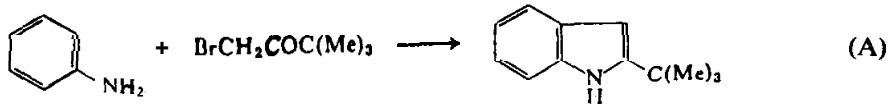
ตัวอย่างข้างล่างจะแสดงให้เห็นว่า ถ้าใช้สารประกอบคาร์บอนิลชนิดสมมาตร ผลผลิตที่ได้จะเป็นผลิตภัณฑ์เดียว ดังนี้

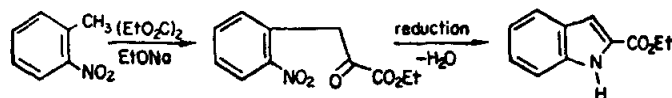

(88%)

แต่ถ้าสารประกอบคาร์บอนิลเป็นชนิดอสมมาตร ผลผลิตที่ได้จะไม่แน่นอน ขึ้นกับว่าสารประกอบ α -arylamino ketone ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนที่ 1 นั้น เกิดจากการแทนที่โดยตรง (สมการ (A)) หรือเกิดจากการจัดตัวใหม่บางส่วน (สมการ (C)) หรือเกิดจากการจัดตัวใหม่ทั้งหมด (สมการ (B)) ดังนี้

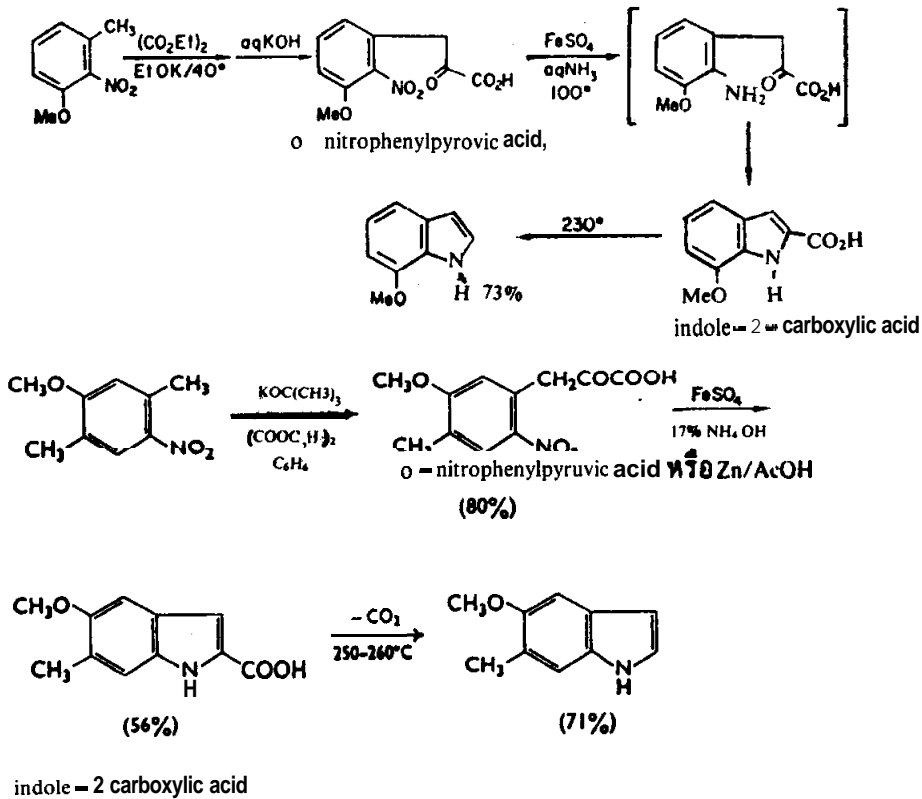
3. จากปฏิกิริยาระหว่างสารประกอบโทลูอินที่มีหมู่ไนโตรที่ตำแหน่งออร์โท กับเอทิล-ออกซาเลต

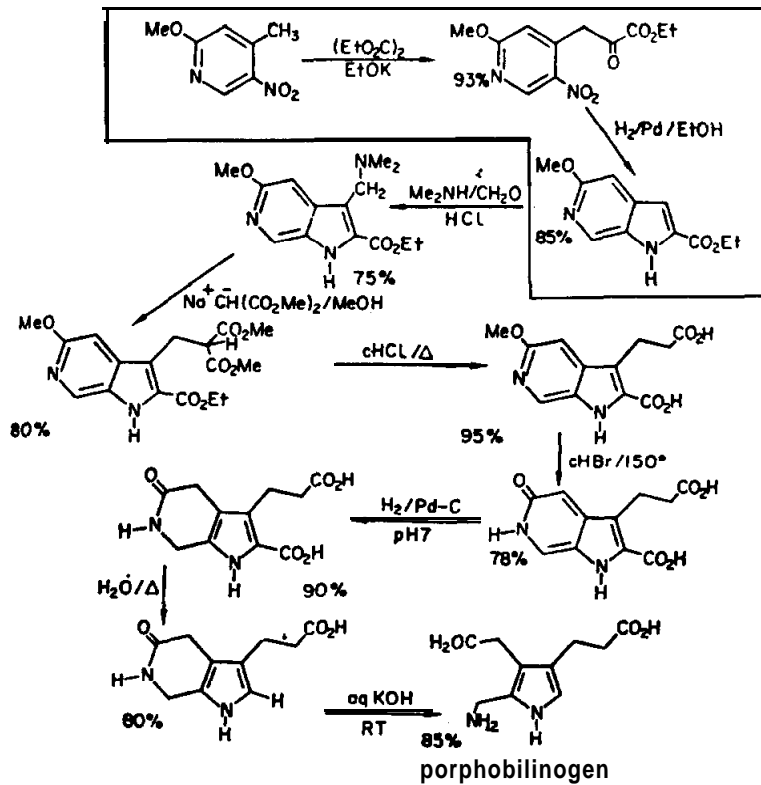
ปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Reissert (Reissert Synthesis)

เป็นปฏิกิริยาที่นิยมใช้ในการสังเคราะห์ indole ที่มีหมู่แทนที่ที่วงไฮโม เป็นปฏิกิริยาการรวมตัวกันระหว่างสารประกอบโทลูอินที่มีหมู่ไนโตรที่ตำแหน่งออร์โท กับเอทิลออกซาเลตในภาวะที่เป็นด่าง ผ่านอินเตอร์มีเดียตเป็นกรด o-nitrophenylpyruvic ซึ่งถูกเปลี่ยนให้เป็นกรด indole-2-carboxylic โดยรีดิวส์หมู่ไนโตรให้เป็นอะมิโนด้วยเฟอร์รัสซัลเฟตในแอมโมเนีย

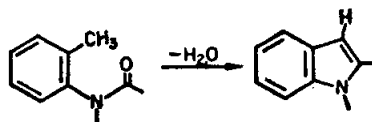
ตัวอย่าง

เหตุที่ต้องใช้สารตั้งต้นที่มีหมู่แทนที่เป็นไนโตรแทนที่จะเป็นอะมิโน เพราะหมู่นิโตรที่ตำแหน่งออร์โทจะทำให้โปรตอนของหมู่เมทิลมีสภาพกรดสูงขึ้น ขณะที่หมู่อะมิโนไม่มีผลสามารถใช้ปฏิกิริยานี้ในการสังเคราะห์ porphobilinogen ซึ่งเป็นสารสีที่สังเคราะห์จากเซลล์ของสิ่งมีชีวิต ดังนี้

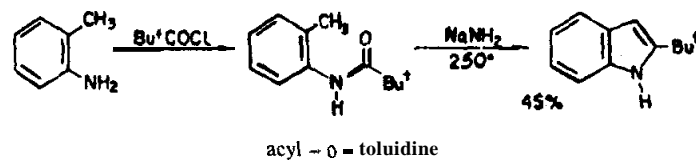

4. จากปฏิกิริยาของออร์โท-โทลูอิดีน (o-toluidine)

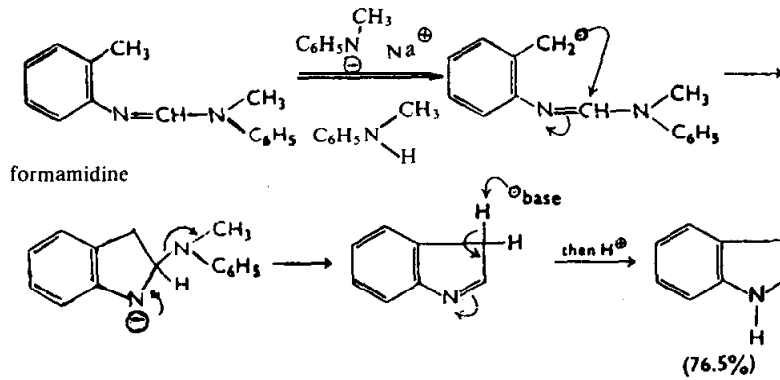

ปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Madelung (Madelung Synthesis)

เป็นปฏิกิริยาการสังเคราะห์ 2-alkyl หรือ 2-arylindole จากปฏิกิริยาระหว่างออร์โท-โทลูอิดีน กับกรดคลอไรด์ ให้อินเตอร์มีเดียตเป็นเอไมด์ (acyl-o-toluidine) แล้วมีการปิดวงในเบส (โซดาไมด์หรือ sodium-t-butoxide) ให้ indole

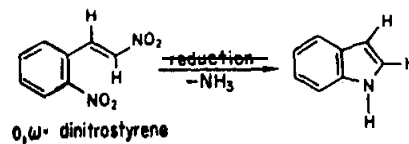

พบว่าเมื่อนำสารประกอบ formamidine มาทำปฏิกิริยากับ sodium-N-methylaniline ใน N-methylaniline นั้น เบสที่ใช้จะไปดึงโปรตอนของหมู่เมทิลให้คาร์เบนไอออน ซึ่งทำหน้าที่เป็นนิวคลีโอไฟล์ แล้วเกิดการปิดวงที่คาร์บอนของ imine ให้ indole ดังนี้

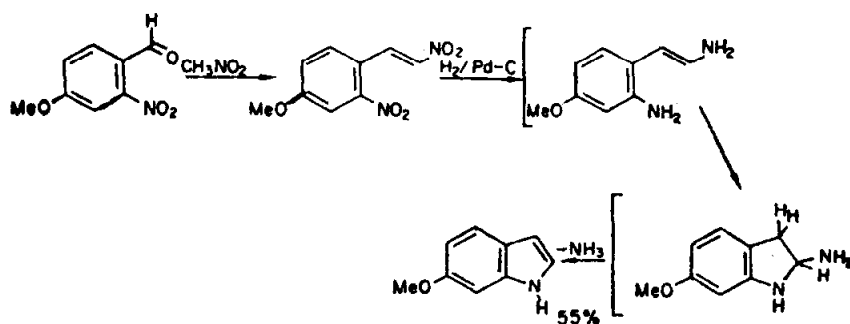
และพบว่าสารประกอบ formamidine ประเภทนี้ สามารถสังเคราะห์ได้จาก acyl-o-toluidine จึงคาดว่าปฏิกิริยาการสังเคราะห์แบบ Madelung ก็ควรจะเกิดผ่านกลไกแบบเดียวกัน

5. จากปฏิกิริยาของ o, ω - dinitrostyrene

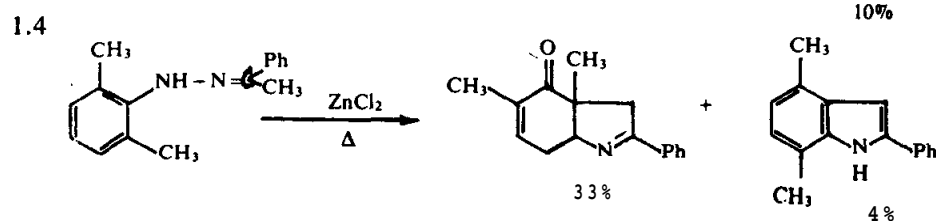
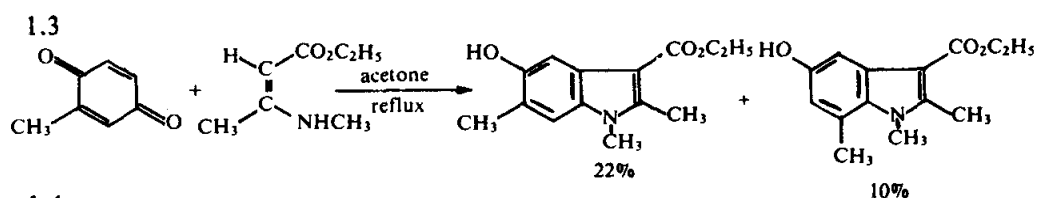
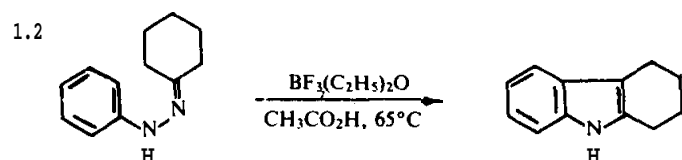
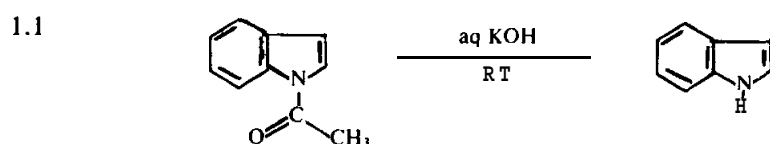
เป็นปฏิกิริยาการสังเคราะห์ indole ที่มีหมู่แทนที่ที่วงไฮโม แต่ไม่มีหมู่แทนที่ที่วงเฮเทอโร เป็นปฏิกิริยาการสร้างวงเฮเทอโรโดยปฏิกิริยารีดักชัน

สังเคราะห์ *o*, ω -dinitrostyrene ได้จากปฏิกิริยาระหว่างออร์โท-ไนโตรเบนซาลดีไฮด์ กับไนโตรมีเทน ดังนี้

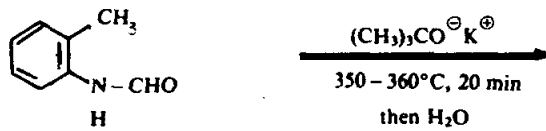

แบบฝึกหัด

1. จงเขียนกลไกของปฏิกิริยาต่อไปนี้

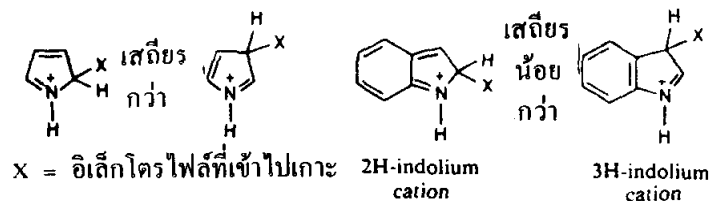

2. จงเขียนกลไกและผลิตภัณฑ์หลักที่ได้จากปฏิกิริยา

5.1.2 ปฏิกิริยาระหว่าง indole กับอิเล็กโตรไฟล์

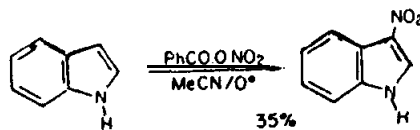
ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นว่า เมื่อทำปฏิกิริยากับอิเล็กโตรไฟล์สารประกอบพวกนี้จะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 3 ซึ่งต่างไปจากปฏิกิริยาของ pyrrole, furan และ thiophene ที่เกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 2 อธิบายได้จากเสถียรภาพของอินเตอร์มีเดียตที่เกิดขึ้น เมื่ออิเล็กโตรไฟล์เข้าที่ตำแหน่งที่ 2 ดังนี้

เมื่อพิจารณาที่อินเตอร์มีเดียตที่เกิดขึ้นของ indole พบว่า ถ้าอิเล็กโตรไฟล์เข้าทำปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 3 สภาพอะโรแมติกของเบนซีนไม่ถูกทำลาย แต่ถ้าอิเล็กโตรไฟล์เข้าที่ตำแหน่งที่ 2 สภาพอะโรแมติกของวงเบนซีนถูกทำลายไป

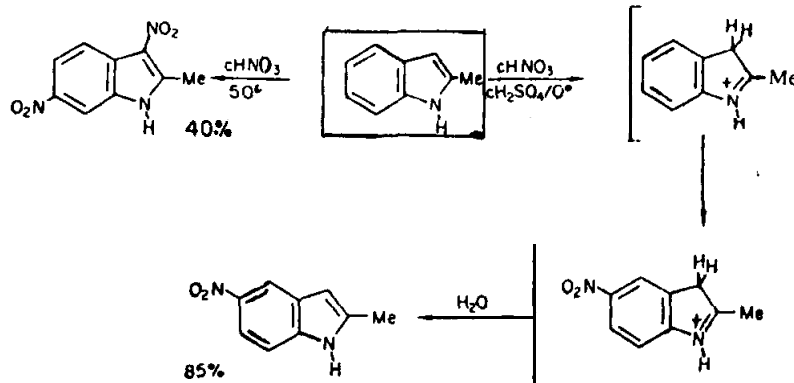
1. ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ไนโตร

Indole จะเกิดปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ไนโตร เมื่อทำปฏิกิริยากับเบนโซอิลไนเตรทที่อุณหภูมิต่ำ แต่ถ้าทำปฏิกิริยากับกรดซัลฟูริกเข้มข้นและกรดไนตริกเข้มข้น จะให้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถแยกออกจากปฏิกิริยาได้

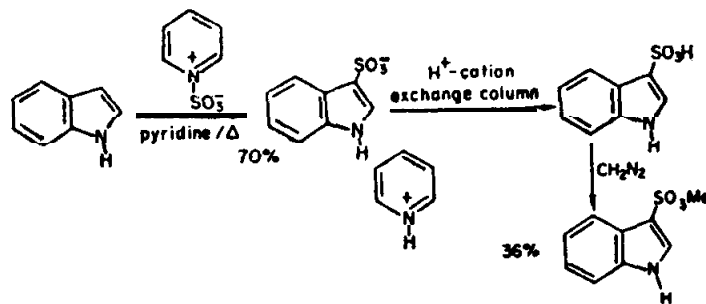

แต่ 2-methylindole สามารถเกิดปฏิกิริยาได้ทั้งกับเบนโซอิลไนเตรทและกรดเข้มข้น โดยเมื่อใช้เบนโซอิลไนเตรท ให้ผลิตภัณฑ์เป็นอนุพันธ์ที่มีหมู่ไนโตรที่ตำแหน่งที่ 3 แต่ถ้าทำในกรดเข้มข้น ผลิตภัณฑ์ได้ขึ้นกับรีเอเจนต์ที่ใช้ ดังนี้

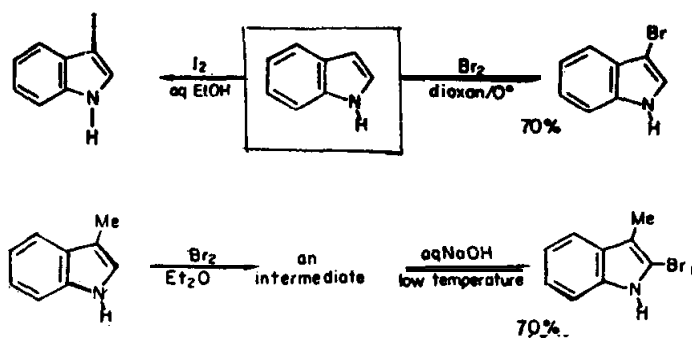
2. ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ซัลโฟนิค

ปฏิกิริยาจะเกิดขึ้นเมื่อใช้สารประกอบ pyridine sulfur trioxide ในไพริดีนเป็นรีเอเจนต์

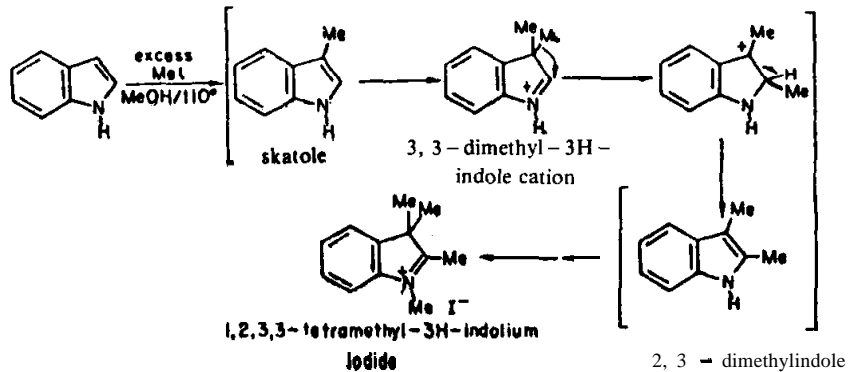
3. ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่แฮไลด์

โดยทั่วไปปฏิกิริยาจะเกิดที่ตำแหน่งที่ 3 ยกเว้น เมื่อตำแหน่งที่ 3 มีหมู่แทนที่จะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 2 แทน ดังนี้

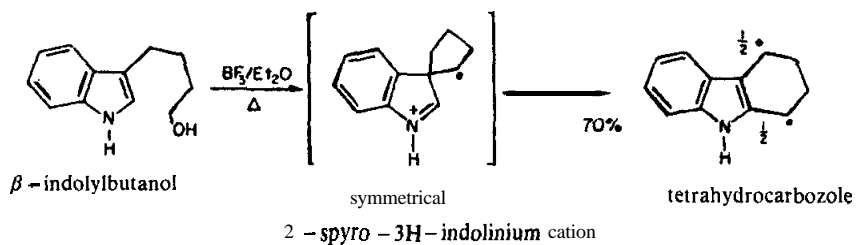
4. ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่แอลคิล

เมื่อ indole ทำปฏิกิริยากับเมทิลไอโอดาอิด ใน dimethyl formamide (DMF) ที่ 80–90°C ให้ผลิตภัณฑ์หลักเป็น skatole แต่ถ้าทำปฏิกิริยาที่อุณหภูมิสูงขึ้นจะเกิดปฏิกิริยาต่อไป ให้ผลิตภัณฑ์สุดท้ายเป็น 1, 2, 3, 3-tetramethyl-3H-indolium iodide ดังนี้

ปฏิกิริยาเกิดเนื่องจากการจัดตัวใหม่ของหมู่เมทิลของ 3, 3-dimethyl-3H-indole cation โดยหมู่เมทิลหมู่หนึ่งย้ายจากตำแหน่งที่ 3 ไปตำแหน่งที่ 2 ให้ 2, 3-dimethylindole ก่อน แล้วจึงเกิดปฏิกิริยาการเพิ่มหมู่เมทิลต่อไป

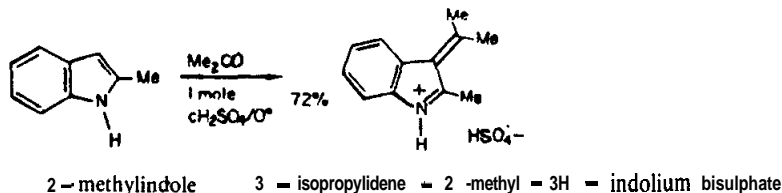
กลไกของปฏิกิริยาการจัดตัวใหม่นี้ สามารถอธิบายได้จากการเกิด tetrahydrocarbazole จากปฏิกิริยาการปิดวงของ β -indolylbutanol โดยให้คาร์บอนที่ตำแหน่ง benzylic เป็นไอโซโทปคาร์บอน [C^{13} , C'] และมีโบรอนไครฟลูออไรด์เป็นตัวเร่ง ถ้าปฏิกิริยาเป็นการปิดวงโดยตรง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จะมีไอโซโทปคาร์บอนต่อกับคาร์บอนตำแหน่งที่ 3 ของ indole ทั้งหมด แต่ถ้าปฏิกิริยาเกิดเนื่องจากการแทนที่ที่คาร์บอนตำแหน่งที่ 3 ของ indole ก่อน ให้อินเตอร์มีเดียตเป็น symmetrical spiro-3H-indolium cation แล้วจึงเกิดการจัดตัวใหม่ให้ tetrahydrocarbazole ไอโซโทปคาร์บอนจะต่อกับคาร์บอนตำแหน่ง 2 และ 3 ของ indole อย่างละเท่า ๆ กัน ซึ่งจากการทดลองก็พบว่า ผลิตภัณฑ์ได้เป็นไอโซเมอร์ที่ไอโซโทปคาร์บอนเกาะที่ตำแหน่ง 2 และ 3 อย่างละเท่า ๆ กัน

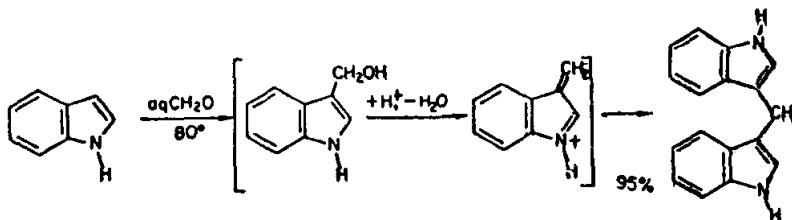
ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่อใช้ skatole เป็นสารตั้งต้นในการทำปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ อัลคิล หมู่อัลคิลจะเข้าที่ตำแหน่งที่ 3 แล้วจึงย้ายลงมาที่ตำแหน่งที่ 2

5. ปฏิกิริยาการรวมตัวกับอัลดีไฮด์หรือคีโตน

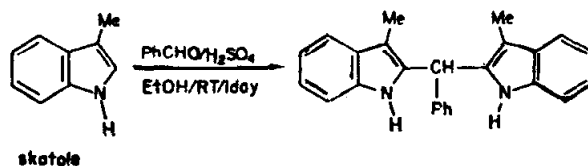
เมื่อ indole ทำปฏิกิริยากับอัลดีไฮด์หรือคีโตน โดยมีกรดเป็นตัวเร่ง จะให้ผลิตภัณฑ์แรก เป็น β -indoylcarbinol ที่ไม่สามารถแยกออกจากปฏิกิริยาได้ เกิดปฏิกิริยาการจับน้ำต่อทันที ให้อินเตอร์มีเดียตเป็น 3-alkylidene-3H-indolium cation เช่น ปฏิกิริยาระหว่าง 2-methylindole กับแอซีโตนภายใต้ภาวะที่ปราศจากน้ำ

แต่ 3-alkylidene-3H-indolium cation ที่เกิดขึ้นนี้ เป็นอิเล็กโตรไฟล์ที่ดี จะทำปฏิกิริยาต่อกับ indole ให้ไดเมอร์ เช่น ปฏิกิริยาระหว่าง indole กับฟอร์มัลดีไฮด์

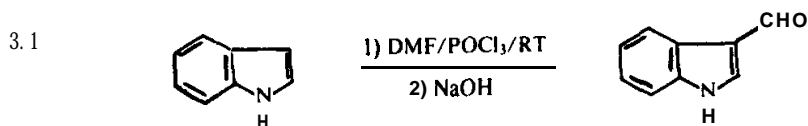

สำหรับ skatole จะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 2 ดังนี้

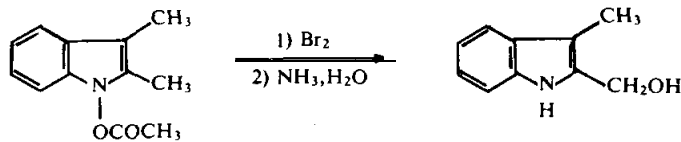

แบบฝึกหัด

3. จงเขียนกลไกของปฏิกิริยาต่อไปนี้

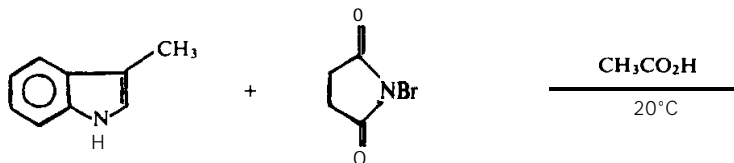

3.2

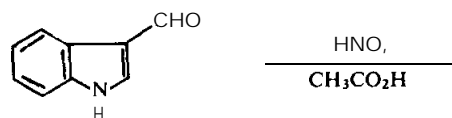

4. จงเขียนผลิตภัณฑ์หลักที่ได้จากปฏิกิริยาต่อไปนี้

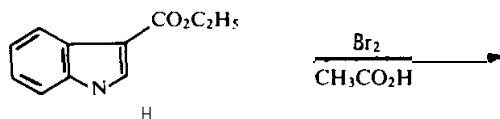
4.1

4.2

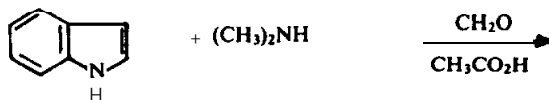

4.3

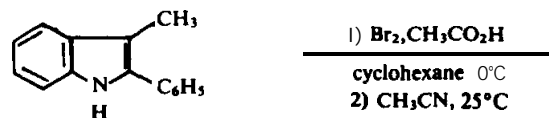

5. จงเขียนกลไกและผลิตภัณฑ์หลักที่ได้จากปฏิกิริยาต่อไปนี้

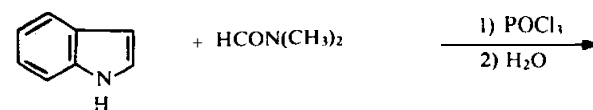
5.1

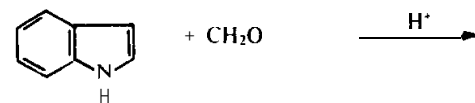
5.2

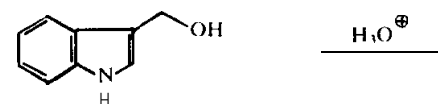
5.3

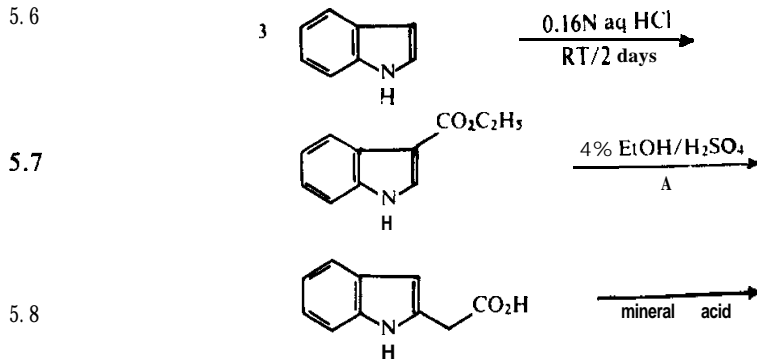

5.4

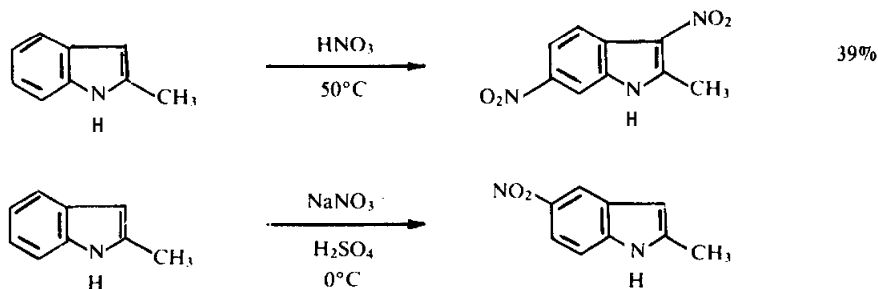

5.5

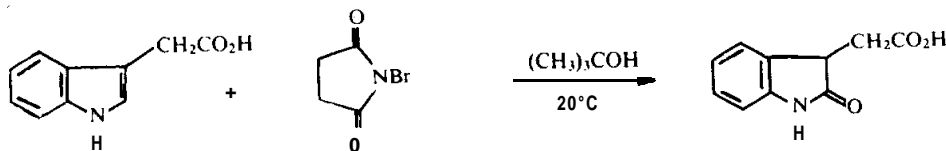

6. จากการทดลองพบว่า เมื่อนำ indole มาทำปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ไนโตรโดยใช้ภาวะต่างกัน จะให้ผลิตภัณฑ์ต่างกัน เช่น

จงอธิบายและแสดงกลไกประกอบ

7. เมื่อนำ indole มาทำปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยโบรมีน โดยใช้ตัวทำละลายต่างกัน เช่น ในตัวทำละลายที่ไม่เป็นนิวคลีโอไฟล์ (ไดออกเซนหรือกรดกลูเซิลเอซีติก) จะเกิดปฏิกิริยาการแทนที่ แต่ถ้าทำในตัวทำละลายที่เป็นนิวคลีโอไฟล์ได้ เช่น *t*-butyl alcohol หรือน้ำ จะเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน ให้ oxindole ดังนี้

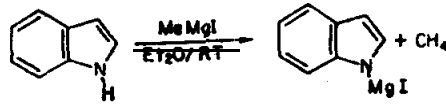

จงอธิบายพร้อมแสดงกลไกประกอบ

5.1.3 ปฏิกิริยาระหว่าง indole กับนิวคลีโอไฟล์

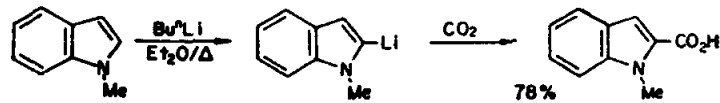
เมื่อ indole ทำปฏิกิริยากับโซเดียมในแอมโมเนียเหลว, *n*-butyllithium ในอีเทอร์และ methyl Grignard reagent ในอีเทอร์ จะเกิดการแทนที่โปรตอนของไนโตรเจน ให้ *N*-sodio-, -lithio และ halo magnesyl (Grignard) indole ตามลำดับ

ตัวอย่าง

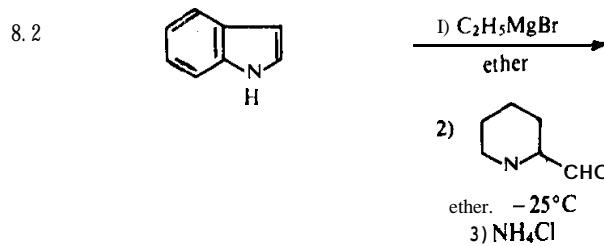
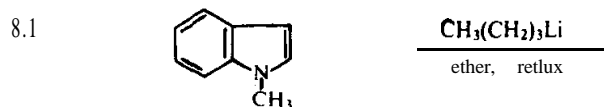
เมื่อ N-alkylindole ทำปฏิกิริยากับ n-butyllithium จะเกิดการขจัดโปรตอนที่คาร์บอนตำแหน่งที่ 2 ให้คาร์เบนไอออนที่ทำปฏิกิริยากับอิเล็กโตรไฟล์ใด ๆ ก็ได้

ตัวอย่าง

แบบฝึกหัด

8. จงเขียนผลิตภัณฑ์หลักที่ได้จากปฏิกิริยาต่อไปนี้

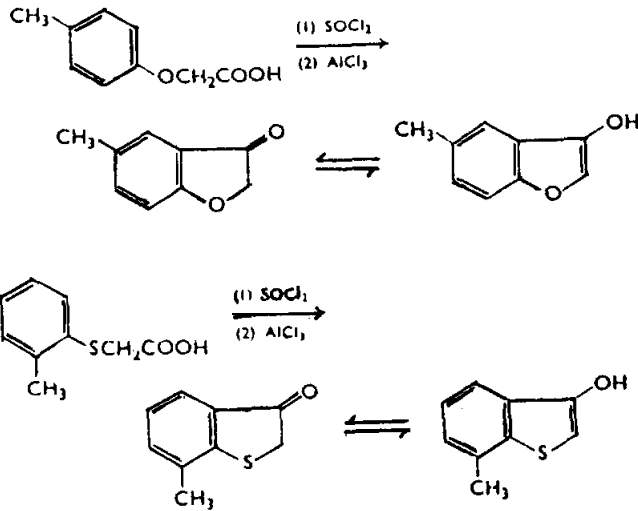

5.2 Benzofuran และ benzothiophene

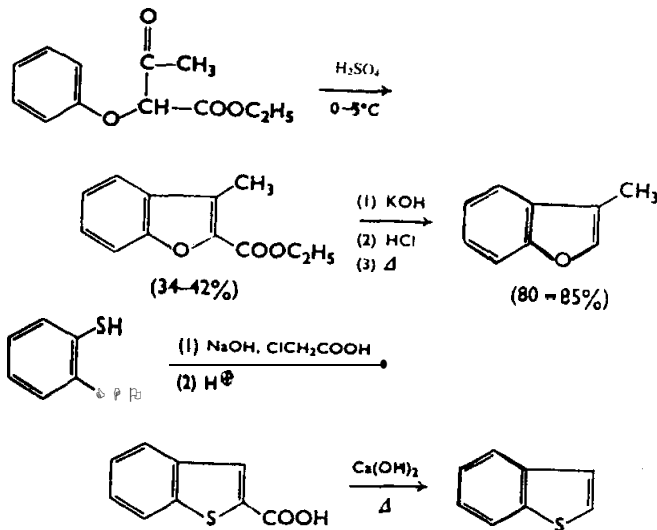
6.2.1 การสังเคราะห์

1. จากปฏิกิริยาของสารประกอบ o-phenoxy หรือ a-thiophenoxy carbonyl เป็นปฏิกิริยา Friedel-Craft ของสารประกอบ a-phenoxy หรือ a-thiophenoxy carbonyl

ตัวอย่าง

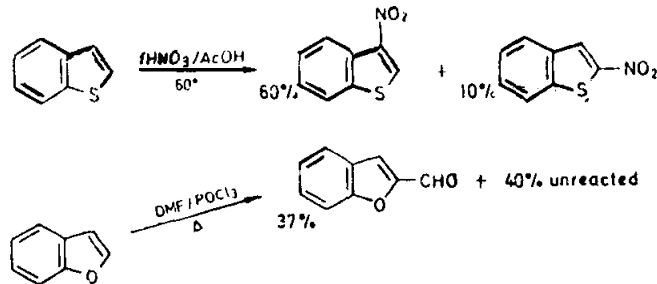
2. จากปฏิกิริยาของสารประกอบอัลดีไฮด์หรือคีโตนที่มีหมู่แทนที่ที่เหมาะสม เป็นปฏิกิริยาการสร้างพันธะที่ 2, 3 ของวงเฮเทอโร โดยผ่านกลไกที่ประกอบด้วย การรวมตัวแบบ Aldol หรือ Claisen ของสารประกอบคาร์บอนิลชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสม ดังนี้

5.2.2 ปฏิกิริยาระหว่าง benzofuran, benzothiophene กับอิเล็กโตรไฟล์เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของ indole

จากที่ได้ศึกษาปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยอิเล็กโตรไฟล์ของ indole พบว่า ปฏิกิริยาส่วนใหญ่ เกิดที่คาร์บอนตำแหน่งที่ 3 แต่ benzofuran และ benzothiophene ไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป เพราะ เมื่อนำ benzothiophene มาทำปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่เอซิล ให้ผลิตภัณฑ์ได้จากการแทนที่ ที่ตำแหน่งที่ 3 และ 2 เป็นอัตราส่วน 2 : 1 ทำปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ไนโตรและแฮโลเจน

ให้ผลผลิตหลักเป็นการแทนที่ตำแหน่งที่ 3 แต่เมื่อนำ benzofuran มาทำปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ไนโตรและ Vismeier formylation จะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 2 เมื่อนำมาทำปฏิกิริยา Friedel – Craft acylation ให้ผลผลิตหลักเป็น 2 – acetylbenzofuran

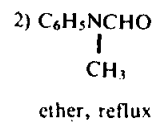
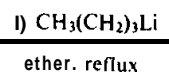
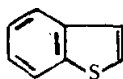
ดังนั้น จะสรุปปฏิกิริยาได้ดังนี้

	การแทนที่ตำแหน่งที่ 2	การแทนที่ตำแหน่งที่ 3
Indole	เกิดน้อยมาก	เกือบทั้งหมด
Benzofuran	เกิดมากกว่า	เกิดบ้าง
Benzothiophene	เกิดบ้าง	เกิดมากกว่า

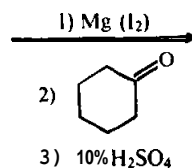
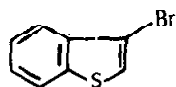
แบบฝึกหัด

9. จงเขียนผลผลิตหลักที่ได้จากปฏิกิริยาต่อไปนี้

9.1

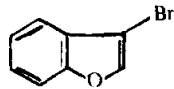

9.2

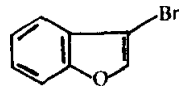

9.3

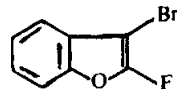
1) $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_3\text{Li}$
 ether, -70°C
 2) CO_2 after 2 min.
 3) H_3O^+

9.4

1) $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_3\text{Li}$
 ether, -70°C
 2) 1 hr. 25°C
 3) H_3O^+

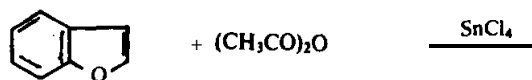
9.5

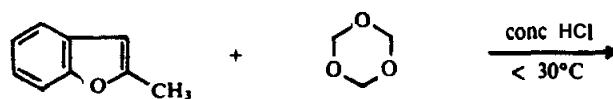
1) $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_3\text{Li}$
 ether, -70°C
 2) CO_2
 3) HCl

10. จงเขียนกลไกและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาต่อไปนี้

10.1

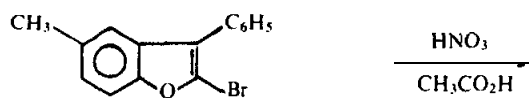
10.2

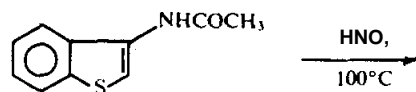
10.3

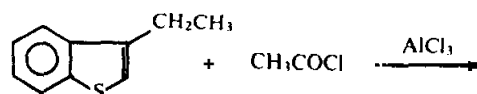
10.4

10.5

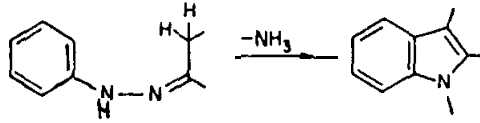
10.6

สรุป

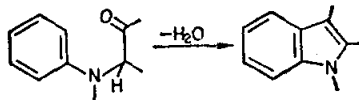
1. การสังเคราะห์ indole

1.1 ปฏิบัติการสังเคราะห์แบบ Fischer จากปฏิกิริยาของ phenylhydrazone ของอัลดีไฮด์หรือคีโตน โดยมีกรดเป็นตัวเร่ง

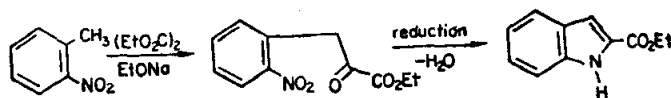
เป็นปฏิกิริยาการจัดตัวใหม่โดยมีกรดเป็นตัวเร่ง และมีการขจัดแอมโมเนีย ผลิตภัณฑ์ที่ได้ขึ้นกับชนิดของสารประกอบคาร์บอนิลที่ใช้สังเคราะห์ phenylhydrazone (ดูข้อ 1 จากหัวข้อที่ 5.1.1)

1.2 ปฏิบัติการสังเคราะห์แบบ Bischler จากปฏิกิริยาระหว่างเอริลเอมีนและสารประกอบคาร์บอนิลที่มีหมู่แฮโลเจนที่ตำแหน่งอัลฟา

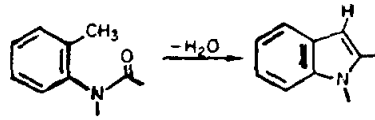
เป็นปฏิกิริยาที่ใช้สังเคราะห์ indole ที่มีหมู่แทนที่ที่ตำแหน่ง 2, 3 เป็นหมู่เดียวกัน หรือ 2-aryl-3-alkylindole ผลิตภัณฑ์ที่ได้ขึ้นกับการเกิด 2-arylamino ketone ว่า เกิดจากการแทนที่โดยตรง หรือมีการจัดตัวใหม่บางส่วน หรือมีการจัดตัวใหม่ทั้งหมด (ดูข้อ 2 จากหัวข้อที่ 5.1.1)

1.3 ปฏิบัติการสังเคราะห์แบบ Reissert จากปฏิกิริยาระหว่างสารประกอบโทลูอินที่มีหมู่ไนโตรที่ตำแหน่งออร์โธและเอทิลออกซาเลต

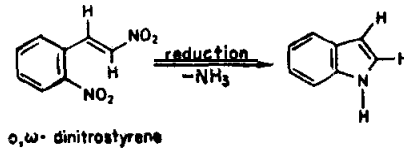
เป็นการสังเคราะห์ indole ที่มีหมู่แทนที่ที่วงเบนซีนต่างชนิดกัน (ดูข้อ 3 จากหัวข้อที่ 5.1.1)

1.4 ปฏิบัติการสังเคราะห์แบบ Madelung จากปฏิกิริยาระหว่าง o-toluidine และกรดคลอไรด์

เป็นการสังเคราะห์ 2-alkyl หรือ 2-arylindole เป็นปฏิกิริยาการปิดวงเฮเทอโร โดยเกิดผ่าน formamidine system (ดูข้อ 4 จากหัวข้อที่ 5.1.1)

1.5 จากปฏิกิริยาของ o, o-dinitrostyrene

เป็นการสังเคราะห์ indole ที่มีหมู่แทนที่ที่วงไฮโม แต่ไม่มีหมู่แทนที่ที่วงเฮเทอโร (ดูข้อ 5 จากหัวข้อที่ 5.1.1)

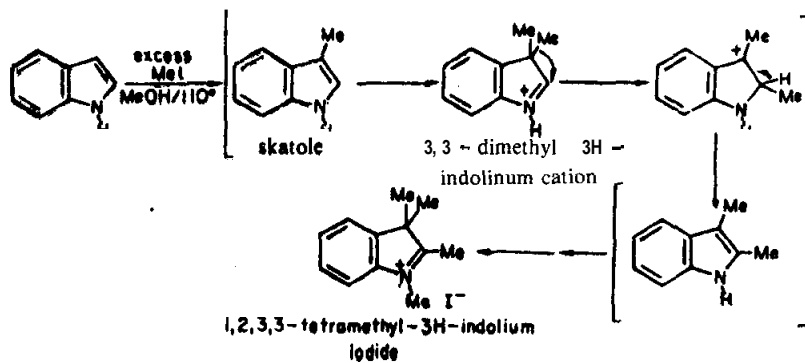
2. ปฏิกิริยาระหว่าง indole กับอิเล็กโตรไฟล์ (ดูหัวข้อที่ 5.1.2)

ส่วนใหญ่ปฏิกิริยาเกิดที่คาร์บอนตำแหน่งที่ 3

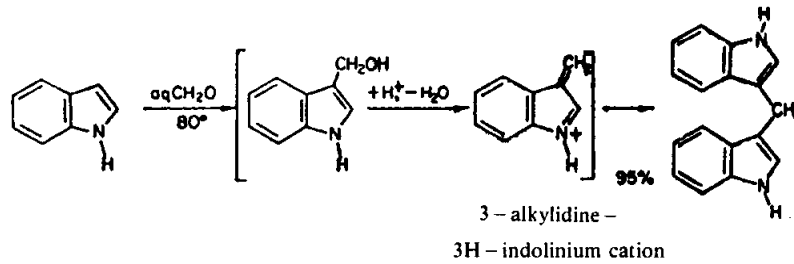
2.1 ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ไนโตร ปฏิกิริยาเกิดได้ดีถ้าใช้เบนโซอิลไนเตรทเป็นรีเอเจนต์

2.2 ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่ซัลโฟนิลและแฮไลด์

2.3 ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยหมู่อัลคิล โดยทั่วไปจะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 3 ยกเว้นเมื่อที่ตำแหน่งที่ 3 มีหมู่แทนที่อยู่แล้ว จะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 2 โดยเกิดผ่านอินเตอร์มีเดียตเป็น 3, 3-dialkyl-3H-indolinium cation แล้วจึงมีการย้ายที่ของหมู่อัลคิลหมู่หนึ่งมาที่ตำแหน่งที่ 2

2.4 ปฏิกิริยารวมตัวกับอัลคิไฮด์หรือคีโตน ปฏิกิริยานี้ต้องมีกรดเป็นตัวเร่ง ให้อินเตอร์มีเดียตเป็น 3-alkylidene-3H-indolinium cation ซึ่งจะเกิดปฏิกิริยาต่อกับ indole ตัวตั้งต้น

3. ปฏิกิริยาระหว่าง indole กับนิวคลีโอไฟล์ (ดูหัวข้อที่ 5.1.3)

มักเกิดการแทนที่โปรตอนที่ไนโตรเจน หรือที่คาร์บอนตำแหน่งที่ 2 (ถ้าที่ไนโตรเจนไม่มีโปรตอน)

4. ปฏิกิริยาการสังเคราะห์ benzofuran และ benzothiophene

4.1 จากปฏิกิริยา Friedel-Craft ของสารประกอบ 2-phenoxy หรือ 2-thiophenoxy carbonyl (ดูข้อ 1 จากหัวข้อที่ 5.2.1)

4.2 จากปฏิกิริยาการรวมตัวแบบ Aldol หรือ Claisen ของสารประกอบคาร์บอนิลที่เหมาะสม (ดูข้อ 2 จากหัวข้อที่ 5.2.1)

5. ปฏิกิริยาระหว่าง benzofuran, benzothiophene กับอิเล็กโตรไฟล์เมื่อเปรียบเทียบกับ indole (ดูหัวข้อที่ 5.2.2)

Indole จะเกิดปฏิกิริยาที่ตำแหน่งที่ 3 เกือบทั้งหมด ขณะที่ benzofuran เกิดที่ตำแหน่งที่ 2 มากกว่าตำแหน่งที่ 3 และ benzothiophene เกิดที่ตำแหน่งที่ 3 มากกว่าตำแหน่งที่ 2